

OSVRT NA DVIJE NOVE MUZEJSKE PUBLIKACIJE

Osječki zbornik XVII, Osijek 1985

Redakcija ovoga broja »Osječkog zbornika« (u kojemu se nalaze rukopisi sa Simpozija održanog 1977. godine!), kako stoji u uvodu, zaključena je s 1980. godinom, a tisak je završen tek 1985. godine. Želimo slavonskim kolegama da im se to ne dogodi sa slijedećim brojevima.

Nakon uvodnog članka o 100-godišnjici Muzeja u Osijeku (V. Burić) slijedi osam arheoloških članaka, od kojih posebno ističemo obiman, vrlo vrijedan i zanimljiv, polemički intoniran rad pok. dr S. Dimitrijevića o nalazu ladinjsko-salkucanskog horizonta u Vinkovcima i njegovu značenju za kronologiju. Ostali autori su M. Bulat, J. Todorović, O. Brukner, I. Mikl-Curk, D. Pinterović, I. Mirnik i D. Sokač-Štimac. Najobimniji dio zbornika je posvećen starijoj povijesti, kulturnoj povijesti i povijesti umjetnosti. Tu se posebno ističu radovi P. Rokaya, N. Kosanovića, M. Malbaše, I. Lentića, A. Horvat, O. Švajcera i drugih. Sedam priloga je iz područja etnologije — inače najzastupljenijega područja muzejskog rada u Osijeku. No, tu su stoga, osim priloga nekih autora iz Slavonije (Z. Lechner, dugogodišnja etnologinja u Osijeku, I. Jurković, I. Šestan i L. Stojanović) i dva zanimljiva priloga iz susjedne Mađarske: Dj. Šarošac iz Mohača piše o hrvatskim etničkim skupinama i Srbima u Baranji, a A. Gáborján iz Budimpešte o ženskoj nošnji mađarskih sela u Slavoniji. Slijede tri priloga o slavonskim šumama i vrtovima (Đ. Rauš, V. Čerimović i D. Gucunski), te dva o NOB-u (N. Lazić i Ž. Sekulić). Posljednji prilog o bibliografiji članka o radu Muzeja u 100 godina postojanja napisala je V. Humski.

Najvažnije je da je taj, strahovito heterogeni materijal (no, konkurencija mu je jača — pogledajte IV. Znanstveni sabor Slavonije i Baranje u izdanju osječkog ogranka JAZU!), ipak tiskan i da je pristupačan javnosti. Najveći prigovor, uz veliko zakašnjenje, ide velikom broju grešaka.

Spona, br. 27—28, Novi Sad 1985.

Ovaj broj glasila, koje izdaje Društvo muzejskih radnika SAP Vojvodine, posvećen je polovicom tekstova sa Savjetovanja muzejskih pedagoga na temu »Zadaci javnog delovanja muzeja«, koje je održano u Novom Sadu u prosincu 1985. godine.

Kako je u uvodu naglašeno, na savjetovanju nije bilo predstavnika s Kosova i iz Crne Gore, a najbrojniji su bili sudionici iz Hrvatske. Međutim, ukupno je iznijeto samo deset referata, što zaista govori o velikoj nerazvijenosti ove službe, budući da je skup organiziran u suradnji sa Savezom muzejskih radnika Jugoslavije. Ipak, prisustvovala su 64 muzejska radnika, što govori o postojanju interesa za što bolje javno djelovanje muzeja. U uvodnom referatu dr A. Bauera naglašava se da muzejski kustos »nije i ne može biti istovremeno i muzejski pedagog, jer je po kvalifikaciji i po osnovnim zadacima rada u muzeju usmjeren na muzejske zbirke. Isto tako muzejski pedagog nije i ne može biti istovremeno i muzejski kustos, jer je po svojoj kvalifikaciji i osnovnim zadacima rada u muzeju usmjeren na javno djelovanje muzeja, na korisnike muzeja, a ne primarno na muzejske zbirke«.

O pedagoškom radu u Geološko-paleontološkom muzeju u Zagrebu piše Zlata Jurišić-Polšak, a Višnja Zgaga o prijedlogu objedinjavanja propagandnih akcija muzeja i galerija grada Zagreba. O planiranju i programiranju pedagoškog rada muzeja mr. Mladenko Kumović. Nada Majanović referirala je o mogućnosti prezentiranja muzejske građe (etnografske) u predškolskim ustanovama (s tri konkretna priloga). Nedeljko Kovačev govori o iskustvima u vojvođanskim ustanovama, a Elizabeta Serdar o osobama sa smetnjama u razvoju u muzeju. Veći je i vrlo konkretan prilog Ilone Halupke o oblicima pedagoškog rada u Muzeju socijalističke revolucije Vojvodine. Na kraju je nekoliko riječi rekao i Tomislav Šola, koji je naglasio da primarni zadatak muzeja »nije predavanje znanja nego razvoj kreativnog mišljenja, kontekstu-

alizacija u prostor i vrijeme — radi razumijevanja ili ukratko — razvijanje osjetljivosti za cjelokupno ljudsko iskustvo i životnu sredinu«.

U ostalom dijelu časopisa nalaze se izvještaj o radu, te prikazi brojnih izložbi i ostalih aktivnosti.

Vladimira Pavić, Muzej Međimurja Čakovec

OSVRT NA DVIJE PUBLIKACIJE

STOLJEĆE TISKARSTVA U KRAPINI, katalog Krapina, 1986

Muzej »Lj. Gaj« u Krapini pripremio je u rujnu 1986. godine, izložbu »Stoljeće tiskarstva u Krapini«, koja je popraćena vrijednim katalogom. Autor izložbe i kataloga Antun Kozina, iscrpno je obradio povijest krapinskog tiskarstva od 1886. godine do današnjih dana. Tekst je bogato ilustriran fotografijama Krapine i zgrade tiskare s početka ovog stoljeća, te memorandumima, plakata, novina, programa i ostalog materijala tiskanog u krapinskoj tiskari kroz njenu povijest. Osim građe iz Zavičajnog muzeja u Krapini, korištena je i prezentirana građa iz Arhiva Hrvatske, Historijskog arhiva u Varaždinu, Arhivskog centra u Popovcu, Instituta za historiju radničkog pokreta Hrvatske, Zagreb; Franjevačkog samostana u Krapini, Gradskog muzeja i Gradske knjižnice u Varaždinu i Jelašina Sinovca iz Beograda. Iz popisa ekspozicije saznajemo da je, osim već navedenog, bilo izloženo petnaestak zanimljivih starih knjiga iz stručne knjižnice Franjevačkog samostana u Krapini.

Spomenuti katalog vrijedan je doprinos proučavanju razvoja tiskarstva u sjeverozapadnoj Hrvatskoj i može poslužiti kao poticaj daljnjim istraživanjima u tom pravcu.

KRAPINA, POVIJESNO-TURISTIČKI VODIČ Krapina, 1985

Povijesno-turistički vodič izdan je 1985. godine u povodu 150. obljetnice Ilirskog pokreta i 40 godina slobode. Pripremljen je u suradnji s JAZU Zagreb, a izdavači su OK SSRN Krapina, SIZ za kulturu i informiranje općine i Društvo za kajkavsko kulturno stvaralaštvo Krapina. Urednik tog izdanja je Antun Kozina.

Nakon uvodnih izlaganja akademika A. Mohorovičića i M. Matkovića slijedi poglavlje »Kronologija života i rada Ljudevita Gaja« s dodatkom popisa izložaka u Gajevom muzeju. Bilješkom o Gajevom muzeju u Krapini, osnovanom 1966. godine, završava ovaj sistematski i iscrpni pregled života i rada Lj. Gaja.

Drugi dio vodiča, pod naslovom »Krapinskih osam stoljeća« daje pregled krapinske povijesti u šest podnaslova:

- Krapina-kolijevka svih Slavena
- Krapinski pračovjek
- Krapina — poveljni grad
- Krapina danas
- Napredno radništvo, komunistički pokret i NOB u krapinskom kraju
- Četrdeset godina slobode.

Na kraju slijedi popis krapinskih ulica i turističke informacije. Na unutrašnjoj strani prednjih i zadnjih korica nalazi se plan Krapine i plan krapinske okolice. Sva poglavlja ovog izdanja popraćena su odgovarajućim fotografijama.

Iscrpno i stručno obrađene teme i informativnost, odlika su navedene publikacije. Unatoč lošem likovnom i grafičkom oblikovanju, može poslužiti kao primjer takvim izdanjima i u drugim sredinama.

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

(Bjelovar, Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kutina, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)

UREDNIŠTVO

Ljerka Albus, Darko Sačić, Mirjana Dučakijević, Magdalena Lončarić, Marina Šimek

Odgovorni urednik: Darko Sačić

Prelom: Uredništvo

Naslovna stranica: Darko Sačić

Fotografija — Davor Putar

Muzejski vjesnik izlazi jedanput godišnje. Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Glasilo solidarno financiraju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

Za sadržaj priloga odgovaraju autori.

Nakladnik:

Gradski muzej Varaždin

Za nakladnika: Darko Sačić

Tisak: »Zrinski« Čakovec

Broj 10 — Ožujak 1987.

God. X

Naklada 800 komada

Naslovna stranica: S izložbe »40. godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj«

Prijevod: Željko Grabar, Vid Lončarić, Ljerka Perči, Marina Šimek, Vesna Šimunić

GRADSKI MUZEJ VARAŽDIN
ARHEOLOŠKI ODJEL

15644